

Ett framtida svenskt nationalmuseum /

Montelius, Oscar,

61 1 b Br. Stockholm, Nationalmuseum

National Library
of Sweden

MONTELIUS, G.O.A.

Nordisk Tidkrift

Lk. k.
Konstlofver
all.
(Pn)

STOCKHOLM
NATIONALMUSEUM

En fruktido varakt national-
museum.

no $\frac{12}{245}$

Kungl. biblioteket

0 0000 000134806

ETT FRAMTIDA SVENSKT NATIONALMUSEUM.

AF

OSCAR MONTELIUS.

»Vi hafva ju redan ett Nationalmuseum», är väl hvar och en färdig att invända, som ser ofvanstående rubrik. Ja, vi hafva något som kallas Nationalmuseum, men till följd af förhållandenas utveckling motsvarar detta icke numera sitt namn så, som det i början af sin tillvaro gjorde.

Mer än ett halft sekel har nu förflutit, sedan det första anslaget beviljades till ett svenskt Nationalmuseum. Det var vid 1844—45 års riksdag, som regeringen för en sådan byggnad begärde och erhöll en half million riksdaler banko, motsvarande 750,000 kronor, om man ej tar hänsyn till penningens högre värde då än nu. Beslutet fattades med endast 1 rösts pluralitet. När museet 20 år senare stod färdigt att mottaga de dyrbara samlingar, som öfverflyttades dit, hade det med inredning och andra nödvändiga anordningsarbeten kostat omkring 2,200,000 kronor, en summa som då ansågs vara *mycket* stor. Penningvärdet och andra förhållanden hafva sedan dess förändrats. Den anförda summan räcker nu knappt till att betala ett par af hufvudstadens nya skolhus.

När svenska folkets representanter frikostigt anvisade medel till uppförande af den vackra museibygnaden på Blasiiholmen, var det meningen, att den skulle inrymma icke endast de samlingar, som nu förvaras där, utan också mycket mera. Öfverst på byggnadens framsida läses ännu i gyllene skrift: »Antiquitatis litterarum artium monumentis». Museet var således afsedt för minnen af fortidens kultur, för litteraturens alster och för konstens skapelser. Man trodde verkligen, att i den nya byggnaden skulle kunna beredas

rum äfven för nationalbiblioteket, eller kungliga biblioteket, såsom detta då kallades och fortfarande benämnes; en del af bibliotekets bokförråd var redan öfverflyttadt till ett framför museibyggnaden beläget gammalt hus. Men lyckligtvis kom man i tid under fund med, att plats ej fanns i museet för bibliotekets skatter, hvilka ju sedan fått ett eget hem, föga mindre rymligt än hela museet.

Den 15 juni 1866 öppnades museets portar för allmänheten. Det var samma dag, som den första stora skandinaviska konst- och industriutställningen i Stockholm invigdes. Konstutställningens lokal var i museet.

Sedan utställningen var slut och museets anordning blifvit färdig, inneslöt byggnaden:

i de två öfversta våningarna:

en samling af svenska och utländska taflor;

en samling af svenska och utländska handteckningar och gravyrer;

en samling af svenska och utländska skulpturverk i original och afgjutning;

en samling af svenska och utländska konstindustriföremål;

en samling af antika vaser m. m.;

Lifrustkammaren och Klädkammaren, innehållande vapen, kläder m. m., som till största delen tillhört svenska kungliga och enskilda personer under de fyra senaste århundradena;

i bottenvåningen:

Statens Historiska Museum, en samling af föremål, belysande kulturutvecklingen i Sverige under hednatid, medeltid och nyare tid;

Kungl. Myntkabinetet, en samling af svenska och utländska mynt och medaljer; samt

i jordvåningen:

en samling af egyptiska (och några andra orientaliska) fornsaker.

I museet förvaras äfven så väl Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademiens bibliotek och det antikvariskt-topografiska arkivet som det i förening med konstsamlingarna stående biblioteket.

Konstsamlingarna hade förut under namn af Kungl. Museum varit uppställda i den nordöstra flygeln af Kungl. Slottet; Lifrustkammaren och Klädkammaren hade senast varit inrymda i den andra våningen af Brunkebergs hotell; samt Statens Historiska Museum och Kungl. Myntkabinetet i den öfversta våningen af det hus i

hörnet af Skeppsbron och Slottsbacken, i hvars nedre våningar Riksarkivet då förvarades, och på hvars plats Telegrafverkets hus sedermera byggdes.

Under de något mer än trettio år, som Nationalmuseum stått färdigt, hafva åtskilliga ändringar företagits med de däri ursprungligen uppställda samlingarna. De viktigaste af dessa ändringar äro, att Lifruskammarens och Klädkammarens samlingar år 1884 öfverflyttades till Kungl. Slottets nordöstra flygel, där de nu fylla i det närmaste samma lokaler, som en gång inrymde både Kungl. Biblioteket och Kungl. Museum; samt att år 1893 plats för den egyptiska samlingen bereddes i museets mellanvåning. De genom den senare flyttningen ledigblifna rummen i jordvåningen anvisades åt Statens Historiska Museum för preparationsarbeten och till förvarande af sådana föremål, som af brist på utrymme ej kunna utställas i de för allmänheten tillgängliga salarna.

Alla samlingar, som nu förvaras i de båda öfversta våningarna af Nationalmuseum stå under inseende af en intendent och Nationalmusei Nämnd, hvilkens ledamöter utses af Kungl. Maj:t; Lifruskammaren och Klädkammaren under en särskild föreståndare och samma Nämnd. Statens Historiska Museum och Kungl. Myntkabinettet, hvilkas föreståndare är Riksantikvariern, stå under inseende af Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien.

Af det nu nämnda framgår, att i »Nationalmuseum» finnas mycket talrika föremål, som icke äro svenska. En betydande del af både konstsamlingarna, konstindustrisamlingarna och myntkabinettet utgöres af främmande arbeten.

Å andra sidan finnas i hufvudstaden flera samlingar, hvilka äro belysande för den svenska kulturhistorien, men som icke förvaras i Nationalmuseum. Utom Lifruskammaren och Klädkammaren, hvilka fortfarande anses höra till Nationalmuseum, ehuru de hafva sin plats i Kungl. Slottet, böra hit räknas:

Nordiska Museet med Skansen,

Artillerimuseet,

Flottans modellsamling,

Landbruksakademiens Museum (med en värderik samling af modeller till maskiner o. dyl.), samt Fiskerimuseet m. fl.

I sammanhang härmed böra äfven nämnas tvenne betydande samlingar, som visserligen icke äro »museer», i detta ords vanliga

betydelse, men som innehålla oskattbara material för kannedomen om den svenska kulturhistorien. Den ena är Kungl. Biblioteket, som man ju också ämnade inrymma i Nationalmuseum, och den andra är Riksarkivet. Det förra innesluter, utom mycket annat, en så godt som fullständig samling af allt som i Sverige blifvit tryckt, en stor samling af svenska handskrifna böcker, samt svenska porträtt i gravyr, utsikter från Sverige och illustrationer till Sveriges historia; i det senare, liksom i Kammararkivet och Krigsarkivet, förvaras en stor samling af sådana urkunder, som belysa landets kulturhistoria.

Alla de nu nämnda samlingarna, utom Nordiska Museum, tillhöra svenska staten. Nordiska Museet intager en säregen ställning. Det är en offentlig samling, tillhörande svenska folket, men icke svenska staten.

Bland de samlingar, som lära oss känna de olika sidorna af den svenska kulturutvecklingen under de senast förflutna fyra århundradena, intager Nordiska Museet, trots sin ungdom, en af de främsta platserna, om icke den allra främsta. I sitt slag är museet det yppersta i världen. Härför hafva vi att tacka Artur Hazelius, hans outtröttliga arbete och stora organisationsförmåga samt den höga tanke, han haft om det svenska folkets offervillighet, när det gäller en stor nationell uppgift. Det svenska folket har också visat, att denna höga tanke ej kommer på skam, då sakens ledning ligger i händerna på en entusiastisk och oegennyttig man.

Såsom namnet angifver, är Nordiska Museet icke uteslutande ett svenskt museum. Det innehåller ock dyrbara material för kannedomen om de andra nordiska folkens lif. Men den svenska afdelningen är och blir den viktigaste.

Om man nu skulle vilja skapa ett verkligt Nationalmuseum här i Sverige, ett museum, som hade till sin uppgift att allsidigt belysa den nationella utvecklingen från äldsta tid till våra dagar, skulle detta visserligen kunna ske därigenom, att man till ett helt sammanförde *alla* de samlingar, hvilka innehålla föremål, som antingen äro af svenskt ursprung, eller som användts här på ett sådant sätt, att de varit af betydelse för folkets lif, dess materiella och andliga utveckling. Man skulle då förena alla de ofvan omtalade samlingarna: den nationella delen af det nuvarande Nationalmuseum, Lifruskammaren och Klädkammaren, Nordiska Museets svenska afdelning,

Artillerimuseet och öfriga specialsamlingar samt Kungl. Biblioteket och arkiven.

Detta låter sig dock af många skäl ej göra. Det är ej heller nödvändigt och vore väl knappt önskvärdt. Samlingen af svenska konstverk torde ej lämpligen kunna skiljas från samlingen af främmande konstverk. Artillerimuseet och de här ofvan i sammanhang därmed nämnda samlingarna böra helst fortfarande vara fristående. Kungl. Biblioteket och arkiven kunna ej gärna flyttas, och det som i dem förvaras är i så många afseende olikt det som finns i de öfriga samlingarna, att det ej vore skäl att förena dem med dessa.

Däremot vore det visserligen önskligt, om man kunde i ett blifvande Nationalmuseum upptaga åtminstone en del af de svenska föremål, som förvaras i det nuvarande Nationalmuseets konstslöjdfdelning; men möjligen skulle en sådan anordning anses stöta på så stora svårigheter, att den för närvarande kanske icke bör ifrågasättas. Jag föreställer mig emellertid, att den tid en gång kommer, då man inser, att konstslöjdstudiernas behof kunna fullt tillgodoses, äfven om de till mönster och studiematerial tjänande arbetena från de senare århundradena — ty det är dem frågan egentligen gäller — lika väl som arbetena från medeltiden och forntiden förvarades i en historiskt ordnad samling, förutsatt naturligtvis, att sakerna där uppställdes så, att de ur dekorativ synpunkt komme till sin rätt, och förutsatt att de vore lika lätt tillgängliga som i den konstindustriella samlingen, samt att den historiska samlingen vore lika ofta och på samma villkor öppen för allmänheten som den konstindustriella samlingen.

Ännu viktigare synes det mig vara att i det nya Nationalmuseet upptaga Lifruskammaren och Klädkammaren. Det nya museet skulle ju hafva till sin uppgift att gifva en så fullständig bild som möjligt af lifvet och kulturutvecklingen här i Sverige; men, om dessa båda samlingar sagnades, blefve den bilden *icke* så fullständig, som den kunde hafva blifvit. Så väl Lifruskammaren som Klädkammaren, hvilka båda samlingar äro synnerligen rika på kostbara och sällsynta arbeten, innehålla icke blott en stor mängd saker, belysande den svenska odlingens historia, utan ock en mängd dyrbara minnen af våra yppersta män. Det är då naturligt, att man redan för länge sedan insett det nära sambandet mellan dessa samlingar och det historiska museet. I sammanhang med ordnandet

af det nuvarande Nationalmuseum, bestämdes det genom ett kungl. bref af den 26 oktober 1866, att Lifruskammaren och därtill hörande samlingar skulle förenas med Statens Historiska Museum. En del af Klädkammaren var också en tid uppställd i en af detta museums salar. Detta blef visserligen snart ändradt, men de till afgifvande af förslag rörande lönereglering m. m. för Nationalmuseum i nåder förordnade kommitterade yttra i sitt den 19 december 1878 afgifna underdåniga utlåtande, att Lifruskammaren och Klädkammaren hafva »sin rätta plats i Statens Historiska Museum, hvarest de ock bäst fylla det med dem afsedda ändamål». Två år därefter uttalades samma åsikt af Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien i dess skrivelse till Kungl. Maj:t den 14 december 1880.

Att Lifruskammaren och Klädkammaren skulle hafva sin rätta plats i det nya Nationalmuseet, synes mig vara klart. Men om det skulle anses vara lämpligare att de tills vidare stanna kvar i den vackra lokal, där de nu äro uppställda, så skulle det nya museet bildas af:

- A. Statens Historiska Museum,
- B. Kungl. Myntkabinettet, samt
- C. Nordiska Museum.

Gränsen mellan Statens Historiska Museum och Nordiska Museum borde, enligt min åsikt, blifva reformationstiden.

Statens Historiska Museum skulle omfatta hela hednatiden och hela medeltiden.

Nordiska Museum skulle omfatta hela tiden efter reformationen.

En tidsgräns mellan dessa båda museer torde blifva nödvändig eller åtminstone vara i högsta grad önskvärd, och den nämnda perioden synes då bilda den naturligaste gränsen. Statens Historiska Museum har redan nu sin tyngdpunkt i tiden före reformationen, liksom Nordiska Museum har sin i tiden efter denna viktiga tilldragelse.

Det borde ej heller, om man vill uppdraga en sådan gräns, vara svårt att göra det. Hvad Statens Historiska Museum nu äger från nyare tid skulle såsom depositum eller på annat sätt förenas med Nordiska Museum; en del, såsom miniatyrporträtt o. dyl. måhända med Konstmuseet. Endast om oöfverstigliga hinder skulle möta att till Nordiska Museum öfverflytta en större eller mindre del af de samlingar från nyare tid, som nu förvaras i Statens Historiska

Museum, borde denna del tills vidare förblifva förenad med sist nämnda museum. Hvad Nordiska Museum nu äger från hednatid och medeltid skulle däremot, som depositum eller på annat sätt, förenas med Statens Historiska Museum. Endast med hänsyn till det, som hade sin plats på Skansen och det som tillhörde Myntkabinettet, skulle den nämnda gränsregleringen ej kunna genomföras; men där vore den icke heller nödvändig.

För den besökande skulle alla dessa samlingar synas bilda ett enda museum. Häraf följer emellertid icke, att alla verkligen behöfde stå under en och samma styrelse.

I mer än 30 år hafva nu Statens Historiska Museum och Konstmuseet bott i samma hus, och endast ett fåtal af de hundratusentals personer, som hvarje år besökt det nuvarande Nationalmuseet torde hafva haft kännedom om, att de båda samlingarna äro fullkomligt själfständiga, hvar och en under sin styrelse. Så skulle det, enligt min mening, blifva äfven i det nya Nationalmuseet. Statens Historiska Museum och Nordiska Museum skulle bo tillsammans under samma tak, men fortfarande vara alldeles själfständiga, hvart och ett under sin styrelse. Myntkabinettet skulle, såsom hittills, vara förenadt med Statens Historiska Museum. Allt som funnes på Skansen, antingen det vore från äldre eller nyare tid, skulle däremot fortfarande stå under Nordiska Museets styrelse.

Att alldeles skarpa gränser emellan samlingar af nu ifrågasvarande art svårligen kunna dragas, är lätt att inse, men genom den nu föreslagna anordningen skulle man redan i afseende på de olika samlingarnas begränsning mot hvarandra vinna ofantligt mycket.

Nu finnas i alltför många fall inga gränser alls. De ojämförligt flesta minnen från hednatid och medeltid, som för närvarande förvaras i offentliga samlingar inom Stockholm, tillhöra visserligen Statens Historiska Museum, men åtskilligt tillhör också Nordiska Museum. Arbeten från tiden efter reformationen finnas i Statens Historiska Museum och Nordiska Museum, lika väl som i det nuvarande Nationalmuseets konstindustriella afdelning, i Lifruskammaren och i Klädkammaren, för att inte tala om Artillerimuseum och Flottans Museum. Då de allra flesta af dessa samlingar hafva olika föreståndare, skulle det kunna inträffa, att två eller flera offentliga samlingar täflade om att förvärfva samma föremål och därigenom höjde priset på det. Man kan tänka sig, att ombud för Statens

Historiska Museum, för Nordiska Museum och för Konstindustri-samlingen skulle kunna, utan att känna hvarandra, på en auktion ropa öfver hvarandra för att få en sak, hvars pris således blefve oskäligt höjdt för den offentliga samling, som slutligen blefve ägare däraf.

I ett land, der de pekuniära tillgångarna ej äro större än i Sverige, och där tillgången på värdefullt material för samlingar af nu ifrågakvarande slag äro ännu mindre, är det af synnerlig vikt, att icke två eller flera offentliga samlingar i samma stad äro afsedda för föremål af samma slag eller från samma tid, hvarigenom dessa samlingar skulle konkurrera med hvarandra. Det är viktigt äfven af det skäl, att utrymmet inom de särskilda samlingarna då snart blefve otillräckligt.

Vi museimän måste i främsta rummet behjärta detta. Vår tid fordrar, och fordrar med rätta, att ett folk med så gammal odling som vårt skall göra betydande uppoffringar för att undan förstöring rädda och åt framtiden bevara det som sprider ljus öfver folkets forntid och kulturutvecklingen i landet. Men då ett folk så offervilligt som det svenska söker fylla de stora kraf, som i detta afseende ställas på det, då måste vi se till, att fordringarna ej göras större än hvad som är alldeles oundgängligt. Onödiga fordringar ställas dock, om man ej tillser, att de särskilda samlingarna begränsas mot hvarandra så, att de tillsammans fylla sin uppgift, men ej ingripa på hvarandras områden.

Samtliga i det föregående omtalade samlingar borde, synes det mig, betraktas såsom bildande en stor enhet, en enda stor samling, hvilkens olika delar i följd af lokalförhållanden och andra omständigheter förvaras på flera ställen.

Mot fordringarna på att de offentliga samlingarna i samma stad böra vara begränsade mot hvarandra, hör man visserligen stundom den invändning, att, *om* någon olycka skulle drabba en af dessa samlingar, det vore godt att ej *allt* som hört till den samlingens område blefve på en gång tillintetgjordt. Men den invändningen synes mig icke vara så viktig, som en och annan föreställer sig. Att förstöringen af ett museum, eller en del däraf, vore en förfärlig olycka och en stor nationalförlust, det är sant. Men det man vid tanken härpå bör göra är, enligt min åsikt, att vidtaga alla tänkbara försiktighetsmått mot så väl tjuftar som eld. Frukta för en sådan olycka bör däremot icke hindra anordnandet af en

samling på det sätt, som i och för sig obestriddigen vore det bästa; och konsekvensen af den åsikt, som dikterat den anförda invändningen, blefve ju, att *inga* stora museer borde bildas, hvilket är en orimlighet.

I det jag således trots denna invändning anser det vara riktigt, att de offentliga samlingarna i hufvudstaden på ett lämpligt sätt begränsas mot hvarandra, torde det vara skäl att fästa uppmärksamheten på ett förhållande, som står i det närmaste samband med vår plikt att tillse, det onödiga kraf ej ställas på folkets offervillighet, då det är fråga om offentliga samlingar. Vi måste nämligen betänka, att ett museum i allmänhet har en dubbel uppgift: det skall icke endast vara ett säkert förvaringsrum för det väl ordnade material, som den vetenskaplige forskaren använder vid sina arbeten, utan det skall äfven vara en bildningsanstalt för folket, som är dess ägare. Det är för att fylla den senare uppgiften, som museet behöfver stora, rymliga salar, där dess skatter, öfverskådligt anordnade, tjäna som undervisningsmaterial för allmänheten. Men det är icke nödvändigt att på detta dyrbara sätt utställa *allt*, som museet äger. Utan att museets betydelse för den stora allmänheten minskas, kan mycket förvaras på ett vida mindre skrymmande och följaktligen vida mindre kostbart sätt samt det oaktadt hållas lätt tillgängligt för forskaren.

Sedan länge har denna princip tillämpats i Statens Historiska Museum, men det börjar dock redan, särskildt i vissa afdelningar, att blifva trångt där. Äfven Nationalmuseets konstafdelning och den därmed förenade Konstslöjdsamlingen har redan så trångt i de nuvarande lokalerna, att det är förenadt med största svårighet att i samlingen inpassa ett nyförvärfvadt föremål, särskildt om det är af mera skrymmande art. Förr eller senare måste dessa förhållanden medföra nödvändigheten af att åt någon af de samlingar, som nu förvaras i museibyggnaden på Blasiiholmen, bereda en ny lokal. Då konst- och konstslöjdsamlingarna upptaga två tredjedelar af denna byggnad, är det naturligast att de, tillsammans bildande ett stort Konstmuseum, stanna kvar och till sitt förfogande få hela byggnaden, samt att man söker ett nytt hem för Statens Historiska Museum.

Ett sådant hem — och det ett hem, där Statens Historiska Museum finge bo tillhopa med en samling, till hvilken det just står

i allra närmaste frändskap, — skulle kunna erhållas, om den af mig här framställda planen genomfördes, så att Statens Historiska Museum flyttade från det nuvarande Nationalmuseet till det nya.

Lokalen för detta nya museum synes mig vara lätt funnen.

Den storartade och präktiga byggnad, som börjat resa sig på Lejonslätten för att mottaga Nordiska Museets samlingar, kan efter professor Clasons snillrika plan genom tillägg af ett par flyglar byggas ut två gånger, och genom ytterligare tillägg tre gånger, så stor som den del, hvilken nu är under arbete. Att denna, såsom jag hoppas, snart färdiga del af den väldiga byggnaden behöfves för Nordiska Museets egna samlingar, kan man lätt förstå. Men om de två flyglarna uppfördes, — jag tror knappt, att det hela behöfde nu byggas ut till sin fulla storlek, — så finge man däri god plats för det föreslagna Nationalmuseet.

Härmed vill jag icke säga, att Statens Historiska Museum skulle fördelas på de båda flyglarna. Jag menar endast, att utrymmet i den nu under arbete varande hufvudbyggnaden jämte utrymmet i de två flyglarna är så stort, som Nordiska Museet och Statens Historiska Museum tillsammans under den närmaste framtiden kunna anses behöfva. Huru detta utrymme bör fördelas mellan de båda museerna, är en detaljfråga, på hvilkens besvarande jag naturligtvis ej här kan inlåta mig.

Skulle man en gång finna det lämpligt att fullt genomföra den nu framlagda planen genom att införlifva Lifruskammarens och Klädkammarens samlingar samt den svenska afdelningen af konstslöjdsamlingen med Nationalmuseet, så kunde för dem plats beredas genom att bygga museipalatset fullt färdigt. Då finge man dessutom till sitt förfogande ett mycket betydande utrymme, som kunde användas för den tillökning af de båda andra afdelningarna af det nya Nationalmuseet, hvilken utan tvifvel kommer att äga rum.

Att utföra museibygnaden på Lejonslätten till så stor del, som kräfves för att realisera det nu framställda förslaget, kostar mycket penningar. Men doktor Hazelius har ej bäfvat tillbaka för tanken på att en gång det hela skulle göras färdigt. Och hvad han tänkt sig, att Nordiska Museum skulle i en framtid kunna på egen hand utföra, det borde ej vara outförbart, om museet byggdes till ett gemensamt hem för Statens Historiska Museum och Nordiska Museum. Det borde vara så mycket lättare att åstadkomma det,

som det förra museet i alla händelser sannolikt inom en ej alltför aflägsen tid behöfver en ny lokal, emedan, såsom vi sett, de öfriga samlingarna i museibyggnaden på Blasiiholmen snart torde behöfva hela den byggnaden.

Det nya Nationalmuseet skulle väl innesluta äfven annat än svenska saker, emedan Nordiska Museum har mycket, som ej samlats i Sverige, och emedan mycket främmande ligger i Myntkabinettet. Men detta är oundvikligt och af mindre betydelse, emedan det icke svenska i Nordiska Museum står i närmaste samband med det svenska, och emedan mycket af det främmande i Myntkabinettet är funnet i Sverige.

Mellan det nuvarande Nationalmuseet och det nya skulle för öfrigt, i detta afseende, blifva en stor skillnad. Nu finnas stora och viktiga samlingar af svenska föremål, som icke förvaras i Nationalmuseet, ehuru de borde höra dit; å andra sidan förvaras där betydande samlingar, som icke äro svenska. I det nya Nationalmuseet skulle däremot — i synnerhet om Lifruskammaren och Kläd-kammaren komme dit — nästan allt det svenska upptagas, som lämpligen borde vara där, under det att de icke svenska föremålen skulle utgöra en föga betydande del af det hela.

* * *

Det nya Nationalmuseet skulle i mer än ett hänseende blifva ett af de yppersta museer i världen.

I Sverige är det visserligen ej så allmänt känt, men utom Sveriges gränser är det både känt och erkänt, att Statens Historiska Museum jämte ett fåtal museer i andra länder bildar en »öfverklass» bland den stora mängd af samlingar, som ha till sin uppgift att förvara minnena från det egna landets forntid. Brittiska Museets samlingar från Niniveh och Egypten och Grekland äro rikare än de allra flesta samlingar af *det* slaget. Men hvarken i Brittiska Museet eller i något annat museum i England finnes det en samling af minnen från det egna landets, d. v. s. Englands, forntid, som på något sätt kan täfla med den rika samling af minnen från det egna landets, d. v. s. Sveriges, forntid, som vi kalla Statens Historiska Museum.

Att Nordiska Museum är det förnämsta i sitt slag, hafva vi redan sett.

Om då båda dessa samlingar, Statens Historiska Museum och Nordiska Museum, förenades, så att de för den besökande tedde sig som ett enda stort museum, — ehuru de, såsom vi sett, mycket väl kunde fortfarande vara själfständiga, behålla sina gamla namn och skötas af sina nuvarande styrelser, — då skulle Sverige få ett Nationalmuseum, hvartill väl maken nu och länge skulle förgäfvos sökas.

I andra länder finnas väl stora och dyrbara samlingar af nu ifrågavarande slag, men jag känner ingen stad, där man i ett och samma museum skulle ha ett sådant material till studiet af landets kulturhistoria under *alla* de olika perioderna, från äldsta till nuvarande tid.

En vandring genom det nya svenska Nationalmuseets salar skulle däremot sätta den svenske liksom den främmande besökanden i tillfälle att följa utvecklingen i vårt aflägsna, och just därför i kulturhistoriskt afseende särdeles intressanta, land alltifrån den stund, då Sverige, många årtusenden före vår tideräknings början, fick sina första invånare ända till våra dagar. Han skulle finna, huru de, som här slagit ned sina bopålar, släkte efter släkte hade höjt sig; huru de, från att vara en hord af vildar, blifvit det folk, som under vikingatiden och på Gustaf II Adolfs tid djupt ingrep i världens öden, som genom Linné och Berzelius omdanade vetenskapen, som i våra dagar har att glädja sig åt en bildning som få och en frihet som än färre.

